

नामांक	Roll No.

No. of Questions — 14

SS—25—Punjabi Sah.

No. of Printed Pages — 7

उच्च माध्यमिक परीक्षा, 2014

SENIOR SECONDARY EXAMINATION, 2014

PUNJABI SAHITYA

Time : 3 $\frac{1}{4}$ Hours

Maximum Marks : 80

ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਮ ਹਦਾਇਤਾਂ :

1. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿਖੋ ।
2. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ।
3. ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੱਤੀ ਉਤਰ-ਪੁਸਤਿਕਾ 'ਤੇ ਹੀ ਲਿਖੋ ।
4. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਮਾਨ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਇੱਕ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ।
5. ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸੰਖਿਆ 4, 8 ਤੋਂ 10 ਅਤੇ 14 ਵਿੱਚ ਅਂਤਰਿਕ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ।

1. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਨੁੱਖ ਮਾਤਰ ਦੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਸਨ । ਆਪ ਦੀ ਲੜਾਈ ਜਾਲਿਮ ਤੇ ਜਾਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ । ਇਹੋ ਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਯੋਧੇ ਆਪ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਫੌਜੀ ਅਫਸਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਕੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਸਨ । ਪੀਰ ਬੁੱਧੂ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਆਪ ਦੀ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ । ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ । ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਹੀ ਜੰਗਾਂ-ਯੁੱਧਾਂ ਤੇ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਵਿੱਚ ਲੰਘਿਆ । ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਿਆਂ ਅਤੇ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਨੇ ਲੋਹਾ ਲਿਆ । ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਖਾਲਸਾ ਫੌਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਪਿਰਿਟ ਭਰ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਵੈਰੀਆਂ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਲਾਂ ਉੱਤੇ ਭਾਰੂ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ।

- (ਉ) ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿਓ ।
- (ਅ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਿਸ ਗੱਲ ਉਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ?
- (ਇ) ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਮੁੱਠੀ ਭਰ ਖਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸਪਿਰਿਟ ਭਰੀ ?
- (ਸ) ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘਿਆ ?
- (ਹ) ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੇਠਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਲਿਖੋ :-

ਫਖਰ, ਜਾਬਰ, ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ, ਸੈਨਾ ।

$5 \times 2 = 10$

2. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉਪਰ ਲੇਖ ਲਿਖੋ :- 10

(ਉ) ਅੱਖਿੰਡਿਨਾ ਮੇਲਾ	(ਅ) ਭਿੰਸਟਾਚਾਰ
(ਇ) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ	(ਸ) ਮੇਰਾ ਮਨਭਾਉਂਦਾ ਲੇਖਕ
(ਖ) ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ	

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਉਪਰ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੋ :- 5

- (ਉ) ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਫਲ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।
- (ਅ) ਵਸਦੇ ਰਹੋ ਉਜੜ ਜਾਵੋ ।
- (ਇ) ਖਰਗੋਸ ਤੇ ਕੱਛਕੁੰਮਾ ।

4. ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਜੀਤ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਖੇਡੇ ਗਏ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਲਿਖੋ । $1 + 3 + 1 = 5$

ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਮਨਾਏ ਗਏ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ (ਛੱਬੀ ਜਨਵਰੀ) ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।

5. (ਉ) ਕਿਸੇ ਦੋ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਓ :- 2

1. ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਬਿਠਾਉਣਾ ।	2. ਸਿਰ ਤਲੀ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ।
3. ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਨਾ ।	4. ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਣੇ ।

- (ਅ) ਕਿਸੇ ਤਿੰਨ ਅਖਾਣਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਕ ਬਣਾਓ :- 3

1. ਸਰਫ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਸੁੱਤੀ, ਆਟਾ ਖਾ ਗਈ ਕੁੱਤੀ ।
2. ਘਰ ਦੀ ਮੁਰਗੀ ਦਾਲ ਬਰਾਬਰ ।
3. ਢੱਕੀ ਰਿੱਝੇ, ਕੋਈ ਨਾ ਬੁੱਝੇ ।
4. ਢੂਹੀ ਢੂਹੀ ਤਲਾਬ ਭਰਦਾ ਹੈ ।
5. ਮਾੜਾ ਢੱਗਾ, ਛੱਤੀ ਰੋਗ ।

6. ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਾ ਕੇ ਲਿਖੋ :- 3

ਖੂਰ ਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਦੇਖੋ ਨੀ ਮੁੰਡਾ ਤਾਂ ਘੋੜੇ ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਤੇ ਬੁੱਛਾ ਪਿਉ ਵਿਚਾਰਾ ਮਗਰ-ਮਗਰ ਪੈਰ ਘਸੀਟਦਾ ਆਉਂਦਾ ਜੇ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦਾ ਹਾਲ ਦੇਖੋ

7. (ਉ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਾਕ ਵੰਡ ਕਰੋ :- $1 + 1 + 1 = 3$

1. ਰੇਸਮ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈ । (ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕਿਰਿਆ ਦੱਸੋ)
2. ਬੱਚੇ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਏ । (ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਤਾ ਦੱਸੋ)
3. ਅਵਤਾਰ ਹਾਕੀ ਖੇਡਦਾ ਹੈ । (ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਮ ਦੱਸੋ)

- (ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਸੁੱਧ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖੋ :-

1. ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਜੀ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ ਹੈ । $1 + 1 = 2$
2. ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਖੇਡ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ।

(ੳ) ਪਦ-ਕਰਮ ਸੋਧ ਕੇ ਲਿਖੋ :-

1 + 1 = 2

1. ਉਸ ਨੇ ਬਣਾ ਕੇ ਚਾਹ ਪੀਤੀ ।
2. ਜਗੁ ਜੀਤੈ ਮਨਿ ਜੀਤੁ ।

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਅੰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਾਵਿ-ਅੰਸ਼ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ :-

1 + 1 + 1 + 1 = 4

(ੳ) ਬੇਕਦਰਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਦਿਲ ਪਾ ਕੇ, ਅਸਾਂ ਸੱਲ ਸਹਾਰੇ ਚੋਖੇ ।

ਨੈਣਾਂ ਤੱਤਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਕਰੀਏ, ਜਿਹੜੇ ਮੁੜ ਮੁੜ ਖਾਵਣ ਧੋਖੇ ।

ਨਾ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਸਾਨੂੰ, ਨਾ ਹੋਵਣ ਬੰਦ ਝਰੋਖੇ ।

ਮਰਨ ਜੀਉਣ ਦੀ ਵਿਚਲੀ ਜੂਨੇ, ਅਸਾਂ ਵੇਖੇ ਚੁਹਲ ਅਨੋਖੇ ।

1. ਉਪਰੋਕਤ ਸਤਰਾਂ ਦੇ ਕਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
2. ਦਿਲ ਕਿਸ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਗਿਆ ?
3. ‘ਤੱਤਿਆਂ’ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ ?
4. ਉਪਰੋਕਤ ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਭਾਵ-ਅਰਥ ਲਿਖੋ ।

(ੳ) ਢੁੱਧੀਆਂ ਨਾਲ ਪਲਮਦੇ ਬੱਚੇ, ਕੰਮੀਂ ਰੁੱਝੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ।

ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਛਲਕਣ ਅੱਥਰੂ, ਹਿੱਕਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਹਾਂ ।

ਬੋਕਿਆਂ ਵਰਗੇ ਪੇਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਤੁੱਕਿਆਂ ਵਰਗੇ ਗਾਟੇ ।

ਛਾਲੇ ਛਾਲੇ ਹੱਥ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ, ਪੈਰ ਬਿਆਈਆਂ ਪਾਟੇ ।

1. ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਕਿਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ? ਕਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦੱਸੋ ।
2. ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ’ਚ ਕੀ ਛਲਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ?
3. ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਪੇਟ ਤੇ ਗਾਟੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਸਨ ?
4. ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕੀ ਸੀ ?

9. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਾਵਿ-ਅੰਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :- $2 + 2 + 2 = 6$

(ੳ) ਸੋਨਾ, ਚਾਂਦੀ ਕਦੇ ਨਾ ਮਰਦੇ,

ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਦੀਆਂ ਰਾਜਧਾਨੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਢਹਿੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ।

ਪਰ ਦੌਲਤ, ਮਲਕੀਅਤ ਖਾਤਰ ਮਹਾਂ-ਸਾਗਰਾਂ ਅੰਦਰ,

ਪੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਪਹਾੜਾਂ ਉੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਸਾ ਦੇ,

ਲੜ ਲੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਖੂਨ-ਫੁਹਾਰਾਂ ਵਹਿੰਦੀਆਂ ।

1. ਕਵੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੌਲਤ ਮਲਕੀਅਤ ਖਾਤਰ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

2. ਉਪਰੋਕਤ ਸਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੜਾਈਆਂ ਕਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ?

3. ਉਪਰੋਕਤ ਸਤਰਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ-ਭਾਵ ਲਿਖੋ ।

(ਅ) ਆਖ ਮਾਏ ਅੱਧੀ-ਅੱਧੀ ਰਾਤੀਂ, ਮੋਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ,

ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਨਾਂ ਨਾ ਲਵੇ ।

ਮਤੇ ਸਾਡੇ ਮੋਇਆਂ ਪਿੱਛੋਂ, ਜੱਗ ਇਹ ਸ਼ਰੀਕੜਾ ਨੀ,

ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਦਰਾ ਕਵੇ ।

ਮਾਏ ਨੀ ਮਾਏ, ਮੇਰੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿੱਚ,

ਬਿਰਹੋਂ ਦੀ ਰੜਕ ਪਵੇ ।

ਅੱਧੀ-ਅੱਧੀ ਰਾਤੀਂ, ਉਠ ਰੋਣ ਮੋਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ,

ਮਾਏ ਸਾਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਾ ਪਵੇ ।

1. ਇਹਨਾਂ ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ?

2. ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਨੈਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

3. ਕਵੀ ਮੋਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਨਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ?

10. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਾਰਤਕ ਅੰਸ਼ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :-

$$1\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} = 6$$

(ਉ) ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਜਦ ਸਭ ਕੁੱਝ ਨਾਰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮ ਬਲਵਿੰਦਰ ਦੀਆਂ ਵਾਲ-ਕਟੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਆਈਆਂ । ਕੌਫ਼ੀ ਸਿੱਧ ਕਰਦਿਆਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਬਾਪੂ ਦੀ ‘ਮੜ੍ਹੀਆਂ’ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਚੁਟਕਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ । ਉਹ ਸਭ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੱਸੀਆਂ ਪਈ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕੀ ਪਈ ਉਹਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਨਹੀਂ ।

1. ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਕਿਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਹਨ ? ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦੱਸੋ ।
2. ਕੌਫ਼ੀ ਸਿੱਧ ਕਰਦਿਆਂ ਬਲਵਿੰਦਰ ਨੇ ਬਾਪੂ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸੁਣਾਈ ?
3. ਸਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਲ-ਕਟੀਆਂ ਕੌਣ ਸਨ ?
4. ‘ਚੁਟਕਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸੁਣਾਉਣ’ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(ਅ) “ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਤਸੀਲੇ ਗਿਆ ਸਾਂ ਤਾਂ ਅਰਦਲੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ‘ਸਿਆਣਾ’ ਆਖਿਆ ਸੀ । ਤੇ ਅੱਜ ਪੰਡਤਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਕਮਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਧਰਤਾ । ਭਲਾ ਅਰਦਲੀ ਸੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁੰਡਾ ਸੱਚ ਕਹਿੰਦੈ ? ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਦੀਹਦੈ ਬੀ ਮੁੰਡਾ ਈ ਸਹੁਰਾ ਕਮਲਾ ਐ । ਭਲਾ ਐਂ ਵੀ ਕਦੇ ਕੰਮ ਹੋਏ ਐ ।”

1. ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਕਿਸ ਕਹਾਣੀ ਦੀਆਂ ਹਨ ? ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਦੱਸੋ ।
2. ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਕਿਸ ਬਾਰੇ ਕਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ?
3. ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਆਣਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ?
4. ਦਸੋਂਦਾ ਸਿੰਘ ਕਿਸ ਦੁਚਿੱਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ?

11. ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :-

$$1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

- (ਉ) ਬਾਰੂ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ ?
- (ਅ) ਨੌਕਰੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਕੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ?
- (ਇ) ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦੀਪੇ ਦੀ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋਈਆਂ ?

(ਸ) ਇੰਦਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਤੇ ਮਹਾਨ ਸਮਝਦਾ ਸੀ ? ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸੋ ।

(ਹ) ‘ਕਾਰ ਖਿੱਡਣਾ’ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ?

12. ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :- 3 + 3 = 6

(ਉ) ਬੇਬੇ ਰਾਮ ਭਜਨੀ ਜਾਂ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੀ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ ਕਰੋ ।

(ਅ) ਸ਼ਾਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਰਾਧਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਉਂਦੀ ਹੈ ?

(ਇ) ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੁੱਤਰ ਤੋਂ ਪਿਤਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

13. ਕਿਸੇ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ :- 2 + 2 = 4

(ਉ) ਇਕਾਂਗੀ ‘ਬੰਬ ਕੇਸ’ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸੰਖੇਪ ਕਰ ਕੇ ਲਿਖੋ ।

(ਅ) ਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਮਕਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧਾਉਣ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਮਕਾਨ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕੁੱਝ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ?

(ਇ) ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :-

ਬੇਟੀ, ਅੱਜ, ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਰੋ ਰਹੀ ਹੈ । ਮੇਰਾ ਰੋਮ ਰੋਮ ਕੰਬ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮੈਂ ਸੂਲੀ 'ਤੇ ਟੰਗਿਆ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਸੱਤ ਔਰ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉਤੇ ਜੁਲਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸਲਾਮ ਹਰਗਿਜ਼ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ।

14. ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਜਾਂ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।

5

ਜਾਂ

ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ।

=====